

Podpora naší koalice významně roste

Rostoucí trend volebních preferencí dává naší koalici naději na skutečnou změnu. Moc si takové důvěry vážím. A o to větší závazek cítím vůči lidem, nechtěl bych nikoho nezklamat. STAN je středovým hnutím, proevropským, decentralistickým, s akcentem na ochranu životního prostředí a venkova.

Prioritou je pro nás vzdělání, věda, výzkum a digitální státní správa. A hlavně - jsou pro nás důležití lidé. Víc než fráze a mnohdy umělé ideologické střety. Důležitá je pro nás kvalita života lidí. Jejich svoboda, pocit bezpečí, možnost vést svůj život tvůrčím, aktivním způsobem bez velkého státu. Ten tu má být pro chvíle, kdy se nám nevede dobře. Střecha, pod kterou neprší, ale dobře se pod ní dýchá.

A my rozumíme tomu, jak funguje stát. Máme zkušenosti. STAN je hnutím lidí, kteří cítí potřebu změny. Nového nadechnutí. Otočení listu o stránku dál. Nechceme měnit systém, ale jeho kvalitu.

Chceme změnu evoluční, nikoliv revoluční. To je náš naturel.

Vít Rakušan,
předseda hnutí STAN

**STAROSTOVÉ
A NEZÁVISLÍ** ■

Kontaktujte nás!
www.starostove.cz,
facebook.com/starostove

Zadavatel: Piráti a Starostové / Zpracovatel: STAN

SKONČILO BLOUZNĚNÍ PREMIÉRA A NEJISTOTA PRO LETOŠNÍ MATURANTY

Je čas začít uvažovat
nad trvalou změnou maturitní zkoušky.

Podle poslance Petra Gazdika je ukončení chaosu kolem letošních maturit dobrou zprávou pro učitele i studenty posledních ročníků. Plán představený ministrem školství Robertem Plagou vnáší jistotu do celého procesu maturitních zkoušek. Celá situace z předešlých dní také ukázala, že je potřeba formu maturitních zkoušek změnit a směr, který navrhuje ministr školství pro letošní rok, prosazují Starostové a nezávislí dlouhodobě v rámci modernizace „vzdělávání pro 21. století“.

„Považuji za klíčové, že premiér přestal blouznit o své odbornosti v oblasti pedagogiky a vymýšlet hlouposti. Se vzděláváním budoucích generací není možné experimentovat.“

STAN PRO PODPORU RODIČŮ SAMOŽIVITELŮ

Premiérový výrok o formě letošních maturit z uplynulých dní vzbudily emoce a podle poslance Petra Gazdíka byly nejen zcela nesmyslné, ale také urážející dosavadní práci učitelů a snahu maturantů při distanční výuce.

„Považuji za klíčové, že premiér přestal blouznit o své odbornosti v oblasti pedagogiky a vymýšlet hlouposti. Se vzděláváním budoucích generací není možné experimentovat. Plán představený ministrem Plagou konečně přináší jistotu pro studenty maturitních ročníků i jejich učitele, což musím i jako opoziční poslanec ocenit,“ říká místopředseda STAN Gazdík.

Chaos kolem změn maturitní zkoušky ukázal, že je její formát přežitý a maturita se musí od základu změnit a projít modernizací.

„Návrh ministerstva na změnu maturit pro letošní rok jde stejným směrem, který prosazujeme dlouhodobě, a proto bychom měli za-

čít řešit trvalou proměnu maturitních zkoušek. Výsledky studentů by totiž neměly být hodnoceny podle jedné závěrečné zkoušky, obzvláště když stát nedokáže nastavit její potřebnou úroveň,“ upozorňuje místopředseda STAN.

V rámci modernizace vzdělávání pro 21. století navrhujeme, že o výsledcích studentů má rozhodovat samotná střední škola.

„O úspěchu v životě člověka by se také nemělo rozhodovat podle toho, jak se vyspí v maturitním týdnu. Proto chceme zavést tzv. středoškolské minimum, které si studenti budou moci splnit už v průběhu studia a bude stěžejním hodnocením jejich předpokladů pro absolvování střední školy. Již před časem jsem vyzval ministra školství k diskusi nad změnou maturit a nyní je nejvyšší čas učinit v tomto konkrétní krok vpřed,“ dodává Gazdík.

RODIČE SAMOŽIVITELÉ POTŘEBUJÍ OKAMŽITOU PODPORU STÁTU

Ve středu 2. března byl na program večerního jednání Sněmovny zařazen bod týkající se mimořádného příspěvku pro rodiny samoživitelů. Návrh na jednorázovou podporu této skupiny občanů podali zástupci hnutí STAN už v září. Samoživitelky a samoživitelé jsou totiž v současné koronavirové krizi podle mnoha dat jednou z nejohroženějších skupin, jejichž existenční problémy se stále více prohlubují.

„Chceme reálně pomoci těm, kteří to nejvíce potřebují. Vláda v prosinci odsouhlasila jednorázovou podporu pouze pro důchodce formou tzv. rouškovného, ale rodiny samoživitelů na onen příspěvek nedosáhly. Přitom právě tyto skupiny jsou v době všech dosud vydaných omezení nejvíce postižené, mnoho samoživitelů přišlo o práci a zůstali na výchovu dětí sami. Forma distanční výuky jim navíc způsobuje významný zásah do rodinného rozpočtu. Řadě z nich tak nezbyvá nic jiného, než být odkázán na podporu svých příbuzných a přátel. Stát by se měl ale o své občany postarat sám,“ zdůvodnil návrh předseda hnutí Vít Rakušan.

Návrh hnutí STAN počítá s mírnou úpravou na základě politického kompromisu, která bude obsahovat okamžitý příspěvek ve výši 6000 korun a bude zahrnovat skupiny osamělých rodičů s dětmi do 18 let. Žádost budou podávat rodiče bez ohledu na počet dětí. Tento návrh předpokládá rozpočtový dopad ve výši 800 mil. korun. Upravená podoba návrhu by již měla odpovídat výtiskům MPSV ze stanoviska vlády.

„Věříme, že náš návrh, na kterém jsme pracovali i se senátorem Markem Hilšerem, bude znamenat podporu těm, kteří ji teď nejvíce potřebují. Na podzim jsme podobně pomohli i lidem v rámci potravinových bank. Díky kompromisu snad schválíme podporu i nyní. Pro rodiny samoživitelů není současná situace vůbec jednoduchá, většina z nich se dostává do finančních i psychických problémů a čekají na stimul, který jim dá naději, že je stát nehodí přes palubu. Pokud necháme neúplně rodiny padnout pod hranici chudoby, dopady na děti samoživitelů mohou být nedozírných rozměrů,“ dodala Věra Kovářová.

FAKTA O VLIVU PANDEMIE NA RODINY SAMOŽIVITELŮ A SAMOŽIVITELEK:

- 80 % samoživitelů podle statistik uvádí negativní zásah pandemie do jejich života
- 11 % samoživitelů, kterých se pandemie dotkla, ztratilo práci už během jarní vlny
- Mnohým z nich se snížil měsíční příjem až o 10 tisíc korun
- 13 % rodin přišlo o příjem z výživného na děti
- 40 % dotazovaných uvedlo, že vlivem snahy o větší úspory nakupují levnější a méně kvalitní potraviny
- až 20 % lidí se dostalo kvůli pandemii na hranici chudoby

RODIČE SAMOŽIVITELÉ POTŘEBUJÍ VĚTŠÍ PODPORU

Naše země se nachází v bezprecedentní krizi. Kromě té zdravotní se musíme vypořádat mj. i s krizí ekonomickou. Mnoho našich spoluobčanů bylo nuceno zavřít své podniky, řada dalších přišla o práci či žije v nejistotě, zda o svůj zdroj obživy v blízké době nepřijde.

Negativní ekonomické dopady pandemie pocítily různé sociální skupiny napříč celou společností, na některé z nich ovšem epidemie doléhá citelněji. Jedná se především o ty, které byly již před koronakrizí z hlediska životní úrovně nejvíce ohroženy. Mezi ně patří rodiče samoživitelé. Dobře víme, jak velkou zátěží jsou současná protiepidemická omezení pro rodiny se dvěma rodiči, pro rodiny s jedním živitelem jsou mnohdy devastující.

Právě na přímou podporu samoživitelů v podobě jednorázového příspěvku 6 000 Kč cílí návrh poslanců STAN. Již v listopadu jsme ve spolupráci s poslankyní Věrou Kovářovou pracovali na připojení této pomoci do návrhu na podporu seniorů v podobě tzv. rouškovného. V Senátu však převážil názor se zákonem o rouškovném vůbec nezabývat, a tak i náš pozměňovací návrh spadl pod stůl, aniž by mohl být projednán. Nyní snad situace vypadá nadějněji. Návrh ve sněmovně před pár dny prošel prvním čtením.

Pro vykreslení situace samoživitelů je důležité uvést základní údaje. Dle ČSÚ bylo v ČR v roce 2018 téměř 180 000 samoživitelů. Trend je navíc rostoucí, čísla zároveň nereflktují například lidi v azylových domech. Můžeme tedy odhadovat, že samoživitelů je dnes u nás cca 200 000. Jejich žalostnou situaci potvrzuje řada

Marek Hilšer,
senátor

výzkumů. Např. dle dat z průzkumu Klubu svobodných matek ze srpna 2020 přišla o práci v důsledku covidu téměř pětina samoživitelů. Nemalá část z nich se také zadlužila. S pokračující pandemií se celková situace většiny samoživitelů nezlepšuje, ba naopak. Lze například sledovat výrazný nárůst zájmu samoživitelů o potraviny z potravinových bank. Samotnou kapitolou jsou pak dopady distanční formy výuky dětí. Pro mnoho rodin znamenal nákup dostačujícího technického vybavení výrazný zásah do rozpočtu. Vážnou situaci potvrzují také data nedávného průzkumu agentury STEM/MARK. Dle něj je celá čtvrtina domácností samoživitelů ekonomicky špatně zajištěna. Dalších 11 % uvedlo, že jsou v zásadě chudí. Celých 62 % dotázaných pak uvedlo, že s příjmem vycházejí obtížně.

Z uvedených dat je zřejmé, že situace osamocených rodičů starajících se o děti je závažná. Jejich obtížná ekonomická situace bohužel doléhá především na děti. Mnoho z nich navíc v důsledku bezvýhodné situace padá do dluhových pastí. To pak přináší další negativní jevy vyplývající např. z odlivu těchto osob do šedé ekonomiky.

Pandemie nám svým způsobem nastavuje zrcadlo. Odkryla dlouhodobé problémy, které byly dosud do velké míry přehlíženy. Politická reprezentace se při svém rozhodování nesmí cynicky řídit pouze velikostí zájmové skupiny, ale je třeba myslet i na ty, kterých je sice méně, nemají tak silný hlas, ale pomoc a podporu potřebují. Přehlížení problému se nakonec obrátí proti celé společnosti. Je zřejmé, že jednorázový příspěvek systémové problémy ve vztahu k rodičům samoživitelům nevyřeší, ale alespoň jim částečně pomůže dopady pandemie zmírnit. Myslíme-li v tomto ohledu na seniory, nesmíme zapomenout ani na ty, kteří jsou ještě zranitelnější. Nyní je na politické reprezentaci, aby dala jasně najevo, že podpora ohrožených skupin jim není lhostejná.

Negativní ekonomické dopady pandemie pocítily různé sociální skupiny napříč celou společností, na některé z nich ovšem epidemie doléhá citelněji. Jedná se především o ty, které byly již před koronakrizí z hlediska životní úrovně nejvíce ohroženy. Mezi ně patří rodiče samoživitelé.

POVINNÉ TESTOVÁNÍ VE FIRMÁCH JE KROK SPRÁVNÝM SMĚREM, MĚL ALE PŘIJÍT DŘÍVE

Zástupci hnutí STAN opakovaně upozorňovali vládu na důležitost zavedení povinného testování ve firmách, čímž by se předešlo vzniku dalšího ohniska nákazy. Klíčová je také dostupnost samotných testů, které musí splňovat vysoké standardy kvality ověřené nezávislými studii, což se stále neděje. Místo toho, aby vláda přišla s jasně nastavenými pravidly spolu s vyhlášením nového nouzového stavu, řeší opět vše za pochodu.

„Tři měsíce upozorňujeme na to, jak klíčové je masivní testování ve firmách. Pokud budeme testovat zaměstnance, můžeme účinně bojovat s pandemií a zároveň tím předejít úplnému zavření průmyslu. Firmy, které už testování spustily, hlásí včasné zachycení nákazy. Na to ale ona dobrovolnost nestačí. Ocitli jsme se ve chvíli, kdy čísla opět stoupají. Jak je tedy možné, že ministr Havlíček řeší testování až teď? Vládě opět chybí plán a je u všeho krok pozadu. Tímto stylem není možné, aby se opatření začala za tři týdny uvolňovat, jak vláda naivně tvrdí,” popsal předseda Vít Rakušan.

Předseda hnutí také vyzval vládu, aby zvýšila kompenzační částku za testovací sady na minimálně 80 korun. Mělo by jít o testy, které by firmy mohly využít ve svých provozovnách, a zároveň by se jednalo o prověřené a kvalitní testy. Takové mimo jiné nabízejí i české společnosti, jejich citlivost odpovídá standardním PCR testům.

„Musí být připravená logistická distribuční síť, firmy musí vědět, jak se bude postupovat. Vláda nyní nabízí testy, které získala pochybným způsobem pro potřeby škol, ale nikdo neví, jak by jí pak firmy měly za tyto sady zaplatit. Apelujeme na ministryni Maláčovou, aby připravila úpravu pracovněprávní povinnosti a aby existoval předpis pro nařízení testování v době pandemického rizika,” doplnil Rakušan.

Dalším problémem je podle Rakušana náhlé zavření závodních jídelen, tedy rozhodnutí, o němž se provozovatelé dozvěděli ze dne na den. Nepřipravenost vlády je podle něj do nebe volající.

VEŘEJNOST MUSÍ VĚDĚT, CO VLÁDA CHYSTÁ ZA DVA TÝDNY

Předseda hnutí STAN Vít Rakušan vyzval na tiskové konferenci v úterý 9. března před jednáním Sněmovny vládu, aby jasně představila občanům své kroky v očkovací strategii i plány, jak bude vypadat život za dva týdny. Tato nepřipravenost vytváří ve společnosti chaos a prohlubuje nedůvěru občanů. Předseda hnutí také vyzval ministra zdravotnictví k informování ohledně probíhajícího projektu české vakcíny. Upozornil i na nedostatečnou výši kompenzací pro podnikatele.

„Očkování je jediná racionální cesta, která nás může z této krize dostat. Máme obavu z počtů, které se v současné chvíli stíhají očkovat. V následujících dvou měsících mají do České republiky dorazit až 3 miliony vakcín. Požadujeme proto, aby vláda aktivně předstoupila

před Sněmovnu a představila podobu očkovací strategie. Jaká zodpovědnost dopadne na hlavního koordinátora, tedy Andreje Babiše, co to bude znamenat pro kraje a jakým způsobem je možné v logistice zahrnout i obce, které jsou připraveny pomoci? Máme poměrně ambiciózní plán proočkovanosti populace do konce léta, konkrétní kroky už ale neznáme. Vláda musí veřejnosti představit vizi, jak s očkováním naloží,” vyzval představitel vlády Vít Rakušan.

Předseda hnutí chce od ministra zdravotnictví slyšet více informací ohledně projektu české vakcíny. Jde mu o vyhodnocení efektivity financování či způsob jejího vývoje. Otázka se podle něj nabízí i k samotné potřebě této vakcíny v situaci, kdy některé zahraniční společnosti nabízejí vakcíny za výrobní cenu. Veřejnost by také měla od vlády znát plány na následující týdny.

„Chceme od vlády slyšet připravené scénáře na následující týdny. Jaké jsou možné scénáře vývoje situace po skončení mimořádných opatření. Co bude platit, co nebude platit, jak efektivně vláda využila čas, který jí nouzový stav dává,” upřesňuje požadavky Rakušan. Za nedostatečné také považuje Rakušan nastavené kompenzace pro podnikatele, kteří mají nárok na náhradu ve výši 60 procent fixních nákladů.

„To jim při nulovém příjmu nijak nepomůže. Po skončení krize nám hrozí probuzení do reality, kdy nebude moci velká část živnostníků obnovit své podnikání. Navrhujeme proto zvýšit tento limit až do výše alespoň 80 procent fixních nákladů, je totiž nutné investovat do lidí i jejich budoucnosti,” doplňuje předseda STAN.

Po skončení krize nám hrozí probuzení do reality, kdy nebude moci velká část živnostníků obnovit své podnikání. Navrhujeme proto zvýšit tento limit až do výše alespoň 80 procent fixních nákladů, je totiž nutné investovat do lidí i jejich budoucnosti.

LIDEM V DLUHOVÉ PASTI MUSÍME POMOCI CO NEJDŘÍVE

Předseda poslaneckého klubu hnutí STAN Jan Farský usiloval o to, aby byl na jednání Poslanecké sněmovny pevně zařazen bod k projednání vládního návrhu insolvenčního zákona. Podle něj je nutné tento zákon nyní v co nejbližší době odsouhlasit a pomoci tak lidem, kteří nejen kvůli pandemické krizi spadli do existenčních problémů.

„Jako velký problém vidím to, že je více než 500 tisíc obyvatel ocitlo v dluhové pasti už před krizí. V době COVIDu se situace zhoršila a do dluhů padá stále více lidí. Musíme těmto lidem pomoci, dát jim šanci se z dluhové pasti dostat ven. Nemůžeme přehlížet půl milionu lidí, kteří žijí bez jakékoliv naděje na slušnou budoucnost. Proto jsme navrhovali pevné zařazení bodu na projednání insolvenčního zákona i jeho novely. Vláda si je nutnosti tohoto kroku evidentně vědoma, svůj návrh poslala už v listopadu v legislativní nouzi, od té doby se nic dalšího nestalo. Nesmíme tento požár začít hasit pět minut po dvanácté,“ vysvětlil své kroky Jan Farský.

Jan Farský,
předseda poslaneckého klubu

KOMPENZAČNÍ BONUS VE SNĚMOVNĚ NEPROŠEL

Hana Žáková,
senátorka

Čeho jsme usilovnou prací dosáhli v Senátu, o to jsme „zbytečně“ přišli v Poslanecké sněmovně. Reč je o kompenzačním bonusu (dále jen KB) a pozměňovacích návrzích (dále jen PN), které jsme k němu v Senátu přijali.

PN, s jehož přípravou mi pomáhal Stanislav Polčák, se týkal vyrovnání dopadů KB na samosprávy. „Jarní“ KB (nejen) pro podnikatele v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti z důvodu protiepidemických opatření měl velký dopad na kraje a obce. Během července a srpna byl pouze obcím (nikoli krajům) vyplacený jednorázový příspěvek. Na podzim už tomu tak ale nebylo. A to bylo z našeho pohledu třeba napravit, neboť by tak samosprávy byly současnou krizí zasaženy hned dvakrát. Jednak poklesem výběru sdílených daní z důvodu omezení ekonomiky na základě mimořádných opatření vlády, dále pak v důsledku vyplacení KB za tato mimořádná opatření. PN nabízel následující řešení: obcím, městům a krajům by byl negativní dopad tohoto zákona do rozpočtů samospráv kompenzován ve skutečně vyšší dle jejich podílu na výplatě KB, a to vždy po skončení každého bonusového období, které odpovídá danému jednotlivému období nouzového stavu.

Na místě je poděkovat za podporu Svazu měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv České republiky, Asociaci krajů České republiky, kolegyním a kolegům a legislativnímu odboru za rychlou korekturu. Kromě tohoto PN byly přijaty ještě další dva, které zaprvé zvyšovaly částku bonusu a zadruhé rozšiřovaly možnost čerpání pro podnikatele, kteří nemají svou provozovnu (např. fotografové).

Při obhajobě v Poslanecké sněmovně neprošly tyto senátní PN o pouhých šest hlasů a byla tak schválena původní verze. Přitom by stačilo, kdyby při hlasování nechyběli poslanci stran, které předložené PN podpořily. I přesto zde chci poděkovat všem, kteří hlasovali pro, a také jmenovitě Věře Kovářové Železné, Janě Krutákové a Stanislavu Polčákovi za spolupráci při obhajobě.

STAN ZA FÉROVÝ VOLEBNÍ SYSTÉM

VOLEBNÍ ZÁKON MUSÍ BÝT FÉROVÝ A BEZ BONUSU PRO VÍTĚZE. V SENÁTU JE VŮLE SE DOHODNOUT

Nález Ústavního soudu, který označil část volebního zákona za protiústavní, hodil pomyslnou bombu do celého politického systému. Obzvláště v situaci, kdy prezident republiky již vyhlásil termín sněmovních voleb. V Senátu jsme na nic nečekali, ihned v den vyhlášení nálezu jsem svolal jednání naší komise pro Ústavu a začali jsme jednat. Při schvalování volebních zákonů totiž nemůže jedna parlamentní komora druhou přehlasovat.

Ze senátní komise pro Ústavu vyplynulo, že změny volebního zákona mají být minimalistické přesně v rámci mantinelů stanovených Ústavním soudem. Poté proběhla i jednání zástupců Senátu s poslanci. Komisi pro Ústavu jsem byl pověřen k předložení senátního návrhu pro případ, že by se projednávání vládního a sněmovního návrhu zadrželo. Ten prošel 25. února senátním prvním čtením a obsahuje to, na čem je v Senátu shoda. V základní logice vychází z poslaneckého návrhu Marka Výborného.

V mediálním prostoru se dost skloňoval **bonus pro vítěze**, což je paradoxní, protože jeho zachování požaduje jen hnutí ANO. Ostatní na jeho zachování netrvali a můj návrh jej neobsahuje. Umělé zvýhodňování vítěze voleb na úkor stran s nižším výsledkem není férové a není potřeba, protože prostě nefunguje. Během dvaceti let stabilní vládní koalice rozhodně nepřinesl. Celé volební období vydržel během těch dvaceti let vládnout pouze jediný vládní kabinet. Bonus pro vítěze voleb tak nedává žádný smysl.

Umělé zvýhodňování vítěze voleb na úkor stran s nižším výsledkem není férové a není potřeba, protože prostě nefunguje. Během dvaceti let stabilní vládní koalice rozhodně nepřinesl.

Zdeněk Hraba,
senátor

Shoda panuje na **zachování 14 volebních krajů**. Je logické, aby i nadále voliči vybírali poslance za svůj region, nikoliv z celorepublikové kandidátky. Kdyby byla republika pouze jedním volebním obvodem, mohlo by se snadno stát, že většina poslanců bude například z Prahy. Díky navázání volebních obvodů na samosprávné kraje jsou (nebo by alespoň měli být) poslanci blíže svým voličům.

Rozdělování mandátů mezi volební strany, hnutí a koalice by však mělo probíhat na republikové úrovni, ne na úrovni krajů, jako tomu bylo doposud. Tím se zajistí, aby volební obvody (kraje) s nižším počtem obyvatel automaticky nediskriminovaly strany, které dosáhly nižšího volebního zisku. Jde typicky o kraj Karlovarský a Liberecký. Již několikrát se stalo, že ani 10 procent hlasů nestačilo v těchto krajích stranám pro získání mandátu. A přesně to by mělo přidělování mandátů na republikové úrovni změnit. Hlas voliče v Praze i v Karlových Varech by měl díky tomuto získat podobnou váhu. **Načítací klauzule pro volební koalice** by se měla oproti současnosti snížit na 7, 9, resp. 11 procent. Myslím si, že toto ustanovení by mělo být účinné až od dalších sněmovních voleb. A to hlavně z toho důvodu, že by jakékoliv pohybování s načítací klauzulí mohlo vést k soudním sporům, protože volby byly již vyhlášeny.

V rámci projednávání v ústavně-právním výboru budu navíc navrhnout doplnění novely o **možnost korespondenční volby**. Budu rád, když projde jakýkoliv smysluplný návrh, který odstraní do očí bijící nerovnosti mezi hlasy voličů. V Senátu je vůle se dohodnout a najít kompromis. Proto doufám, že bude brzy jasno - zaslouží si to nejen politické strany, ale především česká veřejnost.

PANDEMICKÝ ZÁKON

Od 5. října 2020 platí na celém území České republiky nouzový stav. Je to už 150 dní, kdy je moc výrazně koncentrována do rukou exekutivy. Nouzový stav přitom podle platné legislativy není koncipován jako dlouhodobé řešení, neboť vládě dává extrémně široké pravomoci omezovat práva a svobody občanů.

Na rozhodnutí vydaná v nouzovém stavu se například až na výjimky nevztahuje správní řád a nelze se proti nim odvolat. Je to skutečně nástroj pro „stav nejvyšší nouze“, který má být využíván jen tehdy, je-li to vzhledem k rizikům nezbytné. Přitom je zřejmé, že boj s epidemií probíhá ve fázích, kdy po vyhocených krizích, které opravňují vládu k přísným restrikcím, přichází období uvolnění opatření. Český právní řád však mezi nouzovým stavem a opatřeními podle zákona o veřejném zdraví, která jsou relativně mírná, postrádá právní regulaci pro situaci „mezistavu“, kdy, již nejsou nezbytná drakonická opatření typu zákazu pohybu, ale ještě je třeba rozsáhlých omezení například ve službách. V řadě zemí probíhá boj s koronavirovou epidemií právě v rámci takového speciálního zákona.

Na potřebu novelizace právní úpravy, která by byla šita na míru pandemii, upozorňovali poslanci STAN vládu již v minulém roce v době, kdy situace nebyla tak vážná. Tehdy se však příprava zákona zastavila v přípravné fázi a k bleskovému oživení legislativních prací přistoupila menšinová vláda až tehdy, když ztratila sněmovní většinu pro opakované prodloužení nouzového stavu, neboť nebyla ochotna vyhovět ani nárokům dříve vstřícných komunistů na straně jedné, ani dlouhodobým požadavkům demokratické opozice na straně druhé. Po peripetiích s prodloužováním stavu nouze na základě žádosti hejtmanů, postavených do nevděčné dvojrole zachránců situace a „spolupachatelů“ postupu na hraně či za hranou ústavnosti, se „pandemický zákon“ ukázal být cestou, na niž nakonec vláda i opozice dokázaly najít shodu a výrazně tak zklidnit situaci, jež v očích občanů i našich evropských partnerů hrozila přerůst v bezvládní ve chvíli, kdy epidemická krize eskalovala. Patří k paradoxům české politiky, že shoda nad pandemickým zákonem byla nalezena ve chvíli, kdy již bylo zřejmé, že další nárůst epidemie vyžaduje novou, dosud nejprísnejší regulaci v rámci nouzového stavu a pandemický zákon tak bude až legislativním rámcem budoucího, stále toužebněji vyhlášeného postupného návratu k životu „jak má být“.

Bleskové „vzkříšení“ pandemického zákona, spícího měsíce ve vládních šuplicích, však proběhlo tak, jak se dalo u chvatné práce

*Mikuláš Bek,
senátor*

očekávat. Vládou i Sněmovnou prošel v řádu hodin bez řádné legislativní procedury, zato s množstvím legislativních chyb. Je velkou zásluhou kolegy Michaela Canova, že si těch nejdůležitějších všiml prakticky okamžitě a otevřel diskusi o nápravě. Senát byl postaven před obtížné rozhodnutí, zda bude důsledně trvat na třicetidenní lhůtě k projednání návrhu a získá tak čas k důkladnému posouzení a odstranění všech nedostatků, ovšem za cenu další eskalace nejistoty a politického napětí kolem krizové legislativy, anebo se pokusí v řádu pouhých dnů opravit zásadní chyby a zároveň podpoří nevídaný, byť očividně dočasný a dílčí konsensus mezi vládou a opozicí. Ve vyhocené krizi, v níž Česká republika vede všechny pochmurné statistiky světa, je konsensus nezbytný, ať si o kompetentnosti vlády Andreje Babiše myslíme cokoliv. Bez dílčí shody na pandemickém zákonu, který je fakticky, i po schválení senátní verze Sněmovnou, zatím „hubbou budoucnosti“, by se těžko hledala politická shoda na dalším nouzovém stavu, který byl vzhledem k rekordním počtům nemocných i hospitalizovaných vyhlášen od 27. února na třicet dnů.

Pokud se podaří zvrátit v současném nouzovém stavu průběh epidemie, přijde zřejmě ke slovu zákon „pandemický“. Ve srovnání s nouzovým stavem omezuje svévoli při vydávání bezbřehých zákazů a opatření a posiluje systém brzd a rovnováh mezi složkami státní moci v nestandardní situaci. Nové bude moci být stav pandemické pohotovosti kdykoliv ukončen či obnoven usnesením Poslanecké sněmovny na návrh jedné pětiny poslanců či vlády, dále zákon zavazuje vládu, ministerstvo či krajské hygienické stanice řádně informovat, odůvodňovat a přezkoumávat aktuálnost opatření pokaždé po 14 dnech, a především, zákon zakotvuje soudní přezkum vydaných obecně závazných opatření Nejvyšším správním soudem podle § 101a soudního řádu správního, kdy aktivně legitimovaný k podání návrhu bude prakticky každý.

Na to, zda a jak pandemický zákon naplní očekávání, si budeme muset počkat. A doufám, že jeho uplatňování bude jen co nejkratším „mezistavem“ na cestě k životu po pandemii.

JEŠTĚ TO VYDRŽME, NA PODZIM PŘIJDE ZÚČTOVÁNÍ

Byl 1. březen 2021, klasický pondělní večer, každou chvíli bude v televizi odvysílána avizovaná tiskovka vlády, ve které oznámí další přijatá opatření v souvislosti s pandemií covidu. Po vystoupení dvou ministrů si bere místopředsdkyně vlády a ministryně financí Alena Schillerová slovo a doplňuje své předřečníky: „(...) *teď jsme si tady špitli s panem vicepremiérem Havlíčkem, že byl přijat zákaz provozování závodního stravování (...)*“. Říkám si, jestli jsem se nespletl a není náhodou prvního apríla... jako vážně se tady oznamují vládní opatření tím způsobem, že si to dva místopředsedové vlády „špitnou“ těsně před tiskovkou? Jaký dojem to asi vytváří na občany? Nutno dodat, že tento zákaz vydržel necelý den, vláda ho druhý den zrušila a nařídila pouze přísnější režim.

Ale to není nic nového pod sluncem. Vloni v polovině března vlada v jeden den řekla, že budou obchody pro důchodce otevřeny od 10 do 12 hodin. Další den řekla, že se spletla, že to bude od 7 do 9 hodin, aby to v následující dny, tentokrát už opravdu naposledy, změnila na čas od 8 do 10. Vzpomínáte, jak to dopadlo? Nakonec se to za necelé dva měsíce zrušilo úplně.

Poučení nepřišlo, půlka srpna a ministr zdravotnictví Vojtěch připravuje všechny na to, že od 1. září budou zase povinné roušky. Je to otravné, ale ministr má data, ví, proč to říká, respektujme to. No ale co čert nechtěl... premiér Babiš dva dny na to prohlásil, že jeho vlastní ministr zdravotnictví říká hlouposti a všechno bude jinak. Takže i tohle opatření následovně ministr Vojtěch zrušil.

Znáte knihu Čtyři dohody? Hned první dohoda staré moudros-

ti Toltéků zní „nehřešte slovem“. Dohoda pojednává mimo jiné o častých protimluvech a nesmyslech, které rodiče používají při výchově svých dětí, například „zavři prosím tě tu pusku a sněz to!“ nebo „jdi do svého pokoje a vrať se, až budeš normální!“. Co si pak z toho to dítě má odnést, když mu rodiče dávají nesmyslné příkazy nebo když neustále mění pravidla toho, co smí a nesmí? Chová se ale vláda jinak? Není vláda přeneseně tak trochu v roli rodičů, kdy nám něco zakazuje pro dobro nás všech, ale nikdo vlastně pořádně neví, co se může a nemůže, proč se to nemůže a jestli to něčemu pomůže, když se to teda nemůže? To se pak nikdo nemůže divit, že klesá ochota se měnícími a neodůvodněnými pravidly řídit.

Rozumím všem, kteří toho mají plné zuby. Všem, které zmatkující vlada štve. Nejsou to ale pravidla pro podporu vlády. Jsou to pravidla chránící zdraví a životy nás, našich blízkých a všech ostatních. I když jsou ve vládě totální matláci. I když vládě v jejím rozhodování nedůvěřujeme. Pokud zatneme zuby a budeme dodržovat základní rozumná pravidla, máme šanci zachránit sami sebe a své blízké a naše životy se zase brzy vrátí do normálu.

Zúčtování s touto vládou neschopných se ale blíží. Volby jsou za rohem a my je vyhrajujeme. Pak vám slibuji, že současné vládě, její neschopnosti a chybám vystavíme podrobný účet!

Jan Farský,
poslanec

ČESKÉ ŠKOLSTVÍ ZA DOB COVIDU

Poslední rok by se možná dal spíše shrnout do sousloví „prázdné školy a rok s covidem“. Nebyla by to tak docela pravda, žáci prvních ročníků do školy chodili zřetelně víc než ti starší. Ale dovolte mi tu zkratku: byl to rok prázdných škol.

Teď nečekejte politické prohlášení dšticí oheň a síru na současnou vládu. Máme-li ještě orgán, který lze vládou nazývat, tedy orgán, který skutečně vládne. Stačí se podívat na poslední spory mezi premiérem a jeho vzpurným ministrem školství.

A jsme u maturit. Pan premiér prohlásil, že maturit netřeba, neboť se na ně zaměstnavatelé stejně neptají. Je to začátek? Nepřijde třeba prohlášení, že se stačí umět podepsat, k čemu střední, neřku-li vysoká škola?

Jsem jednoznačně pro konání maturit. Nějak upravených, profilových - asi bych klidně oželel státní část.

Rok s covidem byl zátěží pro učitele. Učit na dálku je mnohem těžší, kontrolovat žáky a studenty na dálku je mnohem těžší. Jistě, učitelé se naučili mnohému novému, museli se naučit a museli to zvládnout. Patří jim za to dík.

Zátěž to ale určitě byla i pro žáky a studenty. Škola není jen o výuce a už vůbec ne o nalévání vědomostí. Je také o setkávání se s učiteli a spolužáky, vytváření vazeb a kamarádství a přátelství. Přes chladný monitor počítače je to jen parodie na vztahy a špatná příprava na život.

Doufám a věřím, že skončí zmatky s očkováním. Doufám, že překonáme krizový vrchol této epidemie. A věřím, že se školy v dohledné době zase otevrou všem.

A doufám, že plošně v celé zemi se hned tak zase nezavrou. Řešení je přitom poměrně jednoduché: nechme více rozhodovat ředitele škol.

Proč zavírat všechny školy po celé zemi, když v jednom kraji epidemie šíří, v jiném ale je průběh mírný? Proč všechny nutit do zavírání? Neměli by kraje a ředitelé jejich škol sami rozhodnout, jak vážná je situace právě u nich?

Rozhodujme co nejlíže lidem a té které škole.

Petr Gazdík,
poslanec

CO NÁM ROK S COVIDEM DAL A VZAL?

Je to již rok, co žijeme v době pandemie a v pro nás dříve nepředstavitelných podmínkách. Tato bezprecedentní a nečekaná krize bohužel zasáhla všechna odvětví a ani životní prostředí a zemědělství nejsou výjimkou.

Naše příroda si však díky pandemii v jistých směrech oddechla. Emise celosvětově poklesly, a to díky omezení průmyslové výroby, dopravy (zejména té letecké) a turismu. Významně klesla i spotřeba ropy, a to až o 10 %, což znamenalo pro mnoho měst čistší ovzduší. I řeky, jezera a moře se díky sníženému pohybu lidí pročistily, bohužel ne však na dlouho.

Koronavirus má totiž i na přírodu negativní dopady, které se týkají především nárůstu jednorázového plastu, a to nejen v oceánech. Rousky a plastové obaly zaplavily i české luhy a háje. A přibylo i velkoobjemového odpadu, například koberců či starého nábytku. Šlo o nárůst asi deseti procent, což je šest až sedm kilogramů na osobu. Zdá se to logické - lidé byli více doma, a tak se vrhli na úklid. I zemědělství covid bohužel uškodil. Sice za loňský rok vzrostla produkce o 1,5 miliardy korun, pomohly tomu ovšem příznivější klimatické podmínky a lepší sklizňové výnosy. Pandemie měla však velký vliv na pracovní síly (zemědělství přišlo o 4 – 8 tisíc pracovníků!) i na ceny a odbyt zemědělských komodit. Zemědělci také mnohdy nemohli své výrobky prodávat na trzích. Ministerstvo zemědělství však potravinářům kompenzace poskytne, slibuje až tři

Jana Krutáková,
poslankyně

miliardy korun. Nicméně ani toto finanční odškodnění nenahradí chaotický rok a škody, které během něj zemědělci utrpěli. Jako jedno z mála pozitiv však osobně vnímám to, že takto upravené zahrádky a vysmýčené dvory, půdy a komory již lidé dlouho neměli! Alespoň tak ten přebytek volného času k něčemu využili. Přeji vám sílu, energii, dobrou náladu a hlavně hodně zdraví.

Vít Rakušan,
předseda hnutí STAN

ŽIVOT BĚHEM KRIZE

Rok s covidem. Trávím ho stejně jako vy, až příliš často zavřený doma s otevřeným počítačem a na online callech. Občas slyším z pokoje své dcery hlášky rebelů nové doby, jako třeba zvolání „Jé, kdo jste vypnul paní učitelku“. A často se bojím: o rodinu, o staré rodiče, o své přátele. Ale ne jen o ně. Strach mám i o řadu lidí, které neznám osobně. O matky samoživitelky. O lidi, kteří ztratili práci nebo museli pohrbit svůj sen, který budovali mnohdy desítky let. Bojím se o státem opuštěné lidi, kteří mi volají, že mají problém třeba se stažením formuláře, který potřebuji na přejezd mezi okresy. Nebo s registrací do pořadníku na očkování...

Být po celý tento rok optimistou bylo těžké. A rozhodně mi to vždy nešlo. Ještě těžší je být konstruktivní opozicí. A tenhle úkol jsme ve STANu zvládli dle mého se ctí, za což všem děkuji.

Protože jestli něco covid ukázal, pak je to realita odhalená na dřevě. Přestali jsme si lakovat věci na růžovo. Začalo být vidět, komu doopravdy záleží na lidech v této zemi. Začalo být vidět, kdo na co má. V plné nahotě nám COVID ukázal, že nakonec záleží na nás. Na lidech, kteří umí být solidární. Umíme si vypomoci, umíme se na chvílku omezit kvůli ostatním. Umíme vnímat potřeby ostatních.

Je mi líto, že si zkušenost z doby přesně před rokem musíme zopakovat. Nechci věnovat čas přemýšlení, jestli je to něčí vina. Myslím, že všichni máme oči i uši, vlastní rozum k tomu. Ale o co bych nás všechny společně znovu poprosil: pomozte si. Pomozte si rychle tuhle dobu přečkat. Já už se strašně těším, až své kolegy uvidím naživo.

POZDĚ, ALE PŘECE. POMOC TĚM, KTERÍ SÍTEM VLÁDNÍCH OPATŘENÍ PROPADLI, JE NA DOBRÉ CESTĚ

Počátkem března uplynul rok, kdy se v České republice objevili první nakažení novým koronavirem způsobujícím onemocnění Covid-19. Tehdy si nikdo nedokázal představit, jaký dopad do našich životů to přinese. Ze dne na den byl vyhlášen nouzový stav, přijímána mimořádná opatření dotýkající se firem, živností, školství a mnoha dalších oblastí.

Ocitli jsme se v situaci, kterou si nikdo nepředstavoval ani v těch nejčernějších snech. A mělo být ještě hůř... To když se vládní kompenzační priority odchýlily od reálných potřeb lidí postižených krizí. Díky solidaritě veřejnosti a tlaku opozice se ale i jejich situace pomalu mění k lepšímu.

Místo toho, aby neprodleně byly představeny kompenzace za dopady opatření, vyvstala na půdě Poslanecké sněmovny diskuze mezi vládou a opozičními poslanci, kdy vláda neustále odmítala kompenzace pro toho či ono a hned každého podezřívala, že je podvodníkem a chce na kompenzacích vydělat. Jsem ale přesvědčená, že těch skutečně poškozených byla většina – a patřily mezi

A mělo být ještě hůř... To když se vládní kompenzační priority odchýlily od reálných potřeb lidí postižených krizí. Díky solidaritě veřejnosti a tlaku opozice se ale i jejich situace pomalu mění k lepšímu.

Věra Kovářová,
poslankyně

ně také samosprávy. Na ty kromě výpadku daňových příjmů dopadla spoluúčast na vyplácení kompenzačního bonusu. Naštěstí pro samosprávy se podařilo po našem nátlaku prosadit kompenzace, které tyto ztráty alespoň částečně pokryly. Bohužel ale zůstala jedna skupina osob, na které pandemie dopadla nejcitelněji, a naše loňské volání po nápravě nemělo potřebnou odezvu.

Je to přitom zarážející, že vláda zapomněla pomoci těm nejohroženějším skupinám občanů: především samoživitelům, ale i rodinám s dětmi. Celá řada z nich pracovala na částečné úvazky či dohody, ale po vyhlášení mimořádných opatření o tento příjem přišli a zároveň nedosáhli na kompenzace od státu. Životní úroveň mnohých z nich se dramaticky propadla a dostali se do existenčních problémů. Potvrzují to jednak různé studie, ale především zkušenosti potravinových bank, které podávaly svědectví o nárůstu počtu klientů a o změně v jejich složení.

Vedle špatných zpráv jsou tu naštěstí i ty dobré. Celá řada z vás se na podzim loňského roku zapojila do potravinové sbírky a tím jste pomohli potravinovým bankám doplnit alespoň na nějaký čas zásoby. Za to vám patří velké díky, byli jste úžasní! A nakonec mám jednu dobrou zprávu i přímo ze Sněmovny. V minulých dnech prošel do druhého čtení návrh na jednorázový příspěvek pro samoživitele. Už loni jsem tento příspěvek navrhovala spolu se senátorem Markem Hilšerem formou pozměňovacímu návrhu k tzv. rouškovnému – a tehdy se vláda postavila proti. Dnes se předloha z dílny STAN dostala do další fáze projednávání, a to dokonce i díky hlasům koaličních poslanců. Snad je to známkou blýskání na lepší časy, na které se všichni tak těšíme!

KONEC ÚNORA VE ZNAMENÍ KOMUNISMU

Vítězný únor nebo také Komunistický únorový puč, zkrátka temné období československých dějin, které vyvrcholilo tragédií v podobě převzetí veškeré moci komunisty a jehož klíčovou postavou byl tehdejší předseda vlády, pozdější prezident, Klement Gottwald.

Tato událost na dlouho dobu svrhla demokracii v Československu a předala rozhodující slovo nad vším jedné straně. Všechno se však stalo v rámci československého práva, což je na tom asi nejsmutnější. Těmto lidem nebyla proti srsti manipulace, nelidskost, výhrůžky ani jiné nepřijatelné praktiky. Prakticky jenom kvůli ohavnostem tohoto typu dosáhli svého cíle a drželi se v čele předlouhých 41 let. Tak šíleně dlouhá doba, a stále se mezi námi najdou tací, kteří se k tomuto typu vlády hlásí, a dokonce se ho i pokouší ospravedlňovat.

Podívejme se ale na začátek ještě hlouběji do historie. Kde se u nás vlastně komunisté, strana pocházející z východního bloku, vzali? Je to zcela jednoduché. Nebylo tomu tak dávno od konce druhé světové války. Svět se nenacházel ve vůbec dobré situaci. Skončila nejstrašnější válka všech dob a společnost byla plná levicových očekávání. Tenkrát k porážce silného Německa pomohl právě i Sovětský svaz, jehož vojska osvobodila i většinu našeho území. Mnozí z vás si teď asi řeknou, bohužel. Je opravdu paradox, že ti, kteří nám v jedné chvíli pomohli, nás po nějaké době začali utlačovat a dostali zemi do další patové situace. Každopádně lidé tedy byli, zcela logicky, vděční za tak obrovskou pomoc a začali k této velmoci vzhlížet. Rusko se zdálo být ideálním státem, v jehož čele stála

*Jan Horník,
senátor*

jedna jediná strana, která chtěla proměnit svět ve spravedlivější místo bez válek a konfliktů obecně. Naprostá idylka. Ve skutečnosti však prováděli zrůdnosti a věznili své odpůrce. To však nikdo neviděl. Být vděčný je skvělá vlastnost, ale stojí za to dostat se do spárů velíkána, který jde i přes mrtvoly? V prvních poválečných volbách u nás získala převahu hlasů právě Komunistická strana Československa. Po vzoru své mateřské strany začali komunisté ovládat veřejnou moc a zbavovat se pro ně nepohodlných lidí, což vedlo k politické krizi.

Posledním symbolem demokracie pro lid Československa, v souvislosti s událostmi roku 1948, byl Edvard Beneš. Prezident, jehož roli mu asi nikdo moc nezáviděl, jelikož nevládl v příliš příznivé době. Prvním podrazem, kterému musel čelit, byla Mnichovská dohoda v září roku 1938. Byl otráven zradou západních spojenců. Svou důvěru tedy musel obrátit na jiný břeh a začal se více spoléhat na Sovětský svaz. On sám obdivoval jeho hospodářskou politiku a věřil, že nastolené nedemokratické zřízení brzy pomine. To ale ještě netušil, jakého hada si hřeje na prsou. V roce 1943 v Moskvě na jednání se Stalinem domlouval spojeneckou smlouvu. Západní velmoci ho již v této době varovaly před sovětskou sférou vlivu, avšak neúspěšně. Vše bylo projednáváno i s českými komunisty a Stalinovi byly veškeré požadavky odsouhlaseny bez jakýchkoliv vlastních doplňků. Komu by se nelíbilo diktovat si bez připomínek, co bude a co ne. Započalo znárodnování. Stalinovy a Benešovy plakáty se začaly objevovat na různých institucích, například bankách. V prvních poválečných volbách, jak je již výše zmíněno, si komunisté v Československu vedli více než dobře. Získali 40 % hlasů a Klement Gottwald se stal premiérem. Země se ze Sověty osvobozeného spojence stala jejich podrízenou figurou. Na podzim roku 1945 tomu již bylo tak, že se našemu ovládajícímu prvku zalíbila jeho moc natolik, že zabral Podkarpatskou Rus nebo třeba

Posledním symbolem demokracie pro lid Československa, v souvislosti s událostmi roku 1948, byl Edvard Beneš. Prezident, jehož roli mu asi nikdo moc nezáviděl, jelikož nevládl v příliš příznivé době.

POHLED DO ČESKOSLOVENSKÝCH DĚJIN

uranové doly v Jáchymově. Mocná nadvláda se projevila i v otázce Marshallova plánu, tedy amerického plánu na poválečné uspořádání Evropy, kterého jsme se kvůli tomu nestali součástí, protože se o svůj vliv přeci nebude dělit s nikým jiným. Neškodní čeští komunisté se také začali projevovat skrze svou pravou stranickou tvář, když rozmístili své donašeče i do ostatních stran Národní fronty a začali sledovat a zastrášovat případné odpůrce. Edvard Beneš byl po několika mrtvicích už jen pouhou loutkou.

Nejdůležitějším a nejzlomovějším datem je však nepochybně 25. února 1948. Právě v tento den bylo rozhodnuto o budoucnosti Československa až do listopadu roku 1989. Na začátku února 1948 se komunisté, kteří se u nás cítili silní, snažili vyvinout nátlak na obyvatelstvo. Vše bylo pouhou provokací. Václav Nosek, ministr vnitra za Komunistickou stranu Československa, odvolal ze svých funkcí 8 pražských policejních velitelů z důvodu nedostatečné loajality. Opravdu velmi dostačující důvod. V té době to ale asi stačilo. Ze strany vlády na něj byly kladeny požadavky, ať toto rozhodnutí odvolá, dokonce 12 nekomunistických ministrů, jako projev jejich nesouhlasu, podalo demisi, s vidinou toho, že proběhnou nové volby nebo dokonce prezident odvolá celou vládu. Není asi žádným překvapením, že k ničemu takovému samozřejmě nedošlo. Do těchto událostí se také začal angažovat Klement Gottwald, který vystoupil 21. února na Staroměstském náměstí v rámci komunistické demonstrace. Vyzval Beneše k přijetí demise ministrů, pomocí čehož na něj i později vyvíjel neskutečný nátlak. To je přesný úkaz toho, jak tito lidé dokázali jít opravdu přes jakékoliv hranice lidskosti. O den později, na sjezdu Svazu československo-sovětského přátelství, byla do světa vypuštěna informace, která vyvolala obavy, že na hranicích stojí připravená sovětská vojska. Zejména studenti, kteří nesouzněli s komunistickým režimem, zamířili na Hrad, kde vyvolávali Beneše. Odpovědí jim byla hodinová generální komunistická stávka, kdy se 24. února na hodinu odmlčelo 2,5 milionu lidí, včetně prezidentovy kanceláře a ministra zahraničí Jana Masaryka. Umíte si asi tedy představit, co to pro prezidenta Beneše muselo znamenat, pod jakým neuvěřitelným tlakem musel fungovat.

„Konečně“ tedy přišel ten den, na který Gottwald netrpělivě čekal. „Právě jsem se vrátil z Hradu.“ Tuto slavnou větu známe asi všichni. Zahájil jí svůj nejslavnější projev, 25. února na Václavském náměstí, kterým lidu oznamoval svou výhru. Beneš, ze strachu z občanské války a vtrhnutí ozbrojených vojsk na naše území přijal demisi a jmenoval novou vládu. Nejen toto bylo důsledkem, ale také dlouholetý ekonomický úpadek země a vlny migrujících obyvatel. Média v té době však události popisovala vůbec ne tak tragicky, jak je většina z nás vnímá v současnosti. Jeden z týdeníků hlásal, že prezident s nadšením jmenoval Gottwaldovu vládu nebo třeba že pokusy o rozvrat našeho politického vývoje byly rázně potlačeny a zvítězila vůle lidu. Věděla však

„vůle lidu“, co bude následovat? Že datum 25. února se navždy vryje, a rozhodně ne v pozitivním slova smyslu, do naší historie a změní dějiny obou dvou zemí? V tento den byly na dlouho dobu pohřbeny základy parlamentní demokracie v Československu a vystřídal je tvrdý diktátorský režim. Dlouhou dobou myslím 4 desetiletí komunismu a sovětské nadvlády, které společnost poznamenávají dodnes. Mnozí, kteří zpočátku jásal, už pochopili, o co se opravdu jedná. Započal teror jedné strany. Avšak pořád existovaly i strany jiné, které na oko fungovaly, byly jim sebrány veškeré pravomoci. Zrušeny byly svobodné volby, zatýkáni byli všichni straničtí odpůrci. Neobjasněná smrt ministra zahraničí Jana Masaryka, politika Prokopa Drtiny, útěk politiků ze země... Dějí se takové věci v normálně fungujícím státě? Odpověď je asi více než jasná.

Na počátku, v 50. letech, se děly ohavné věci. Zinscenované politické procesy, zbavování se nepohodlných lidí bez jakýchkoliv zábran... To chce hodně silný žaludek, který komunisté rozhodně měli. Co se týče čísel, až do pádu komunismu v roce 1989 to pro nás znamenalo 248 popravených lidí, 450 jich zemřelo při pokusu o útěk na hranicích, 200 000 jich bylo odstraněno z politických důvodů, 20 000 posláno vstříc svému osudu do táborů nucených prací a přes 150 000 emigrovalo. Tato čísla zveřejnil Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu a troufnu si tvrdit, že z nich běhá mráz po zádech.

Je tomu již 73 let od nastolení tohoto odporného režimu u nás a téměř 32 od jeho pádu. Spousta let už tedy uplynula od temného období v naší historii, ale v České republice stále přžívají jeho pozůstatky. Čím tomu tak je? Proč všemi tak nenáviděná doba, plná intrik a odporného zacházení s lidmi, stále dopadá na moderní demokratickou společnost? Možná proto, že si na těch nejvyšších možných pozicích stále držíme lidi, kteří nejsou hodni toho na nich býti. Myslím tím konkrétně Hrad a Strakovu akademii. Jména si asi každý dokáže dosadit sám. Dnešní společnost by měla být jednotná, táhnout za jeden provaz. Opak je ale pravdou. Je rozdvojená. Lidi jsou zmatení, neví, komu mají věřit a komu ne. To je přeci špatně. Cílem každého dobrého vedení by mělo být svůj národ udržet jednotný a budovat si jeho důvěru. Tohoto následku se asi jen tak nezbavíme, pokud výše jmenovaní budou mít nadále tak silné slovo jako doteď. Pro dobro všech, státu i lidí žijících v něm, se potřebujeme vymanit z jejich spárů a spárů velmocí, jako je Čína či Rusko, s kterými neustále udržují kontakt. My je nepotřebujeme. Nechtějí nám pomoci, ba naopak, mohou nám ještě uškodit. Přezítky doby, o které celou dobu hovořím, jinak nikdy nevymizí, a je více než jasné, že to rozhodně nepředpovídá žádnou zářnou budoucnost pro nikoho z nás. Nechceme přeci, aby naši potomci museli zažívat to co my, nebo naši rodiče a prarodiče. Važme si toho, co pro nás velké osobnosti minulých dob tak těžce vydobily. Braňme a hýčkejme si demokracii, jak nejlépe můžeme! Je přeci ostuda, aby ti, kteří se nám jí snaží brát, seděli na stejných místech, jako ti, kteří se za ni prali s vidinou toho, že už se nikdy nevrátíme do dob, kdy budeme pouhým nástrojem někoho jiného. Myslím si, že je také důležité v kontextu zmínit, že se únorové události z roku 1948 v jisté míře odehrávají i v současnosti. Sice ne tak na přímo jako tenkrát, ale lze najít určité paralely v podobě vlivu prezidenta. Náš stát se sice tváří jako demokratické zřízení, ale není k zamyšlení, proč chodí ministři a ministryně na Hrad skládat své účty? Jako by snad byli tímto úřadem ovládnuti. Opravdu zvláštní doba a zvláštní praktiky, které by se neměly nechat jen tak.

Lidi jsou zmatení, neví, komu mají věřit a komu ne. To je přeci špatně. Cílem každého dobrého vedení by mělo být svůj národ udržet jednotný a budovat si jeho důvěru.

HOAXY O PIRÁTECH

Piráti chtějí legalizovat drogy, jsou to huliči

Naopak, usilují o větší podporu prevence užívání drog, a to jejich regulací, a tedy snížení dostupnosti na černém trhu a nezletilým. Psychotropní látky jsou na něm snadno dostupné, a to nejen dospělým, ale i dětem. Cílem je omezit vliv černého trhu, zvýšit všeobecnou informovanost o psychotropních látkách a omezit rizikové užívání a škody, které jednotlivcům a společnosti mohou v důsledku užívání těchto látek nastat.

Piráti i STAN jsou eurofilové

Stejně jako STAN jsou Piráti proevropskou politickou stranou, která vidí smysl a potřebu v nadnárodní kooperaci mezi státy Evropské unie. EU vnímáme jako smysluplný nadnárodní projekt, který výrazným způsobem přispěl k mírovému rozvoji jednotlivých členských států. Řada dnes již samozřejmých výhod, jako jsou například standardy pro kvalitu výrobků, snadné cestování či stěhování za prací nebo studiem nebo silnější pozice na mezinárodní scéně (kdy společným vyjednávacím postupem lze dosáhnout daleko lepších výsledků, než by zvládl každý členský stát sám o sobě), je ale v současné debatě o stavu a budoucnosti EU nedoceňována, případně dokonce znevažována.

2 % výdajů na obranu v EU

Piráti podpořili pozměňovací návrh k výroční zprávě, protože prosazují, aby výdaje na bezpečnost odpovídaly reálným bezpečnostním potřebám. Tyto výdaje mohou být i vyšší než zmíněná 2 %, ale mají reflektovat reálné potřeby armády. Tento pozměňovací návrh neprošel, výroční zprávu jako celek i přesto podpořili, protože je v ní celá řada kvalitních částí. Piráti dlouhodobě podporují v souladu se svým programem předvídatelné financování armády a její modernizaci, členství v NATO a užší spolupráci se spojenci v rámci Evropské unie a v souladu s tímto programovým postojem dlouhodobě jednají jak na půdě Evropského parlamentu, tak v České republice.

Piráti chtějí trestat lidi s opačným názorem

Petr Štěpánek publikuje na sociálních sítích a dezinformačních webech nepravdivou informaci, že Piráti chtějí selektovat a trestat lidi s opačnými názory. Důvodem je to, že Piráti po kauzách na MPSV, které vyšetřuje policie, vypracovali dokument mapující rizikové faktory, které mohou mít dopad na výkon státní správy, především na vysokých úředních ministerských pozicích. Konkrétně v případě MPSV byla chyba dosadit na vlivnou pozici osobu s dluhy překračujícími 2,5 milionů Kč. Tato osoba byla obviněna v kauzách IT, kdy je vyšetřován trestný čin podplácení. Petr Štěpánek byl již několikrát usvědčen ze šíření hoaxů na dezinformačních webech a čelil kritice občanských iniciativ a profesních svazů, když se pokoušel opětovně stát členem RRTV. Štěpánek byl v minulosti též tiskovým tajemníkem premiéra Václava Klause. Do roku 2016 byl dlouhodobým členem ODS, poté založil Alternativu pro Českou republiku, za kterou kandidoval v témže roce do Senátu. Do Rady RRTV byl nominován v roce 2018 hnutím ANO.

STAN NA SÍTÍCH

Zdeněk Hraba - 10. 2.:

Dnes kvůli nové úpravě voleb zasedala naše senátní ústavní komise. V @SenatCZ to vypadá, že je největší shoda na zachování 14 volebních krajů. Změna volební úpravy by měla být podle naší komise srozumitelná a minimalistická přesně v rámci mantinelů, které stanovil Ústavní soud. Naopak „bonus pro vítěze“ nemá šanci. Umělé zvýhodňování vítěze voleb na úkor stran s nižším volebním výsledkem není potřeba, protože se ukázalo, že nefunguje. Ke stabilitě koalic, jak bylo zamýšleno, to rozhodně za posledních 20 let nevedlo.

David Smoljak - 25. 2.:

Předseda Senátu PČR nám právě oznámil a potvrdil dohodu všech poslaneckých a senátních klubů na zachování 14 volebních krajů v letošních volbách do poslanecké sněmovny! Společná dohoda byla i na dvou navýšených limitech pro vstup koalic do Sněmovny.

Vít Rakušan - 8. 3.:

V téhle divné době mnoho věcí vyřizujeme virtuálně. Nevím jak vy, ale květinu pro ženu jsem mohl předat osobně, s jinými ženami v rodině jsem tolik štěstí neměl. Tak snad příště, v lepších časech. Doufám, že budou brzy. Budme za ženy v našich životech vděční nejen dnes, ale každý den.

Stanislav Polčák - 9. 3.:

Dnes v Evropském parlamentu hlasujeme o programu InvestEU. Cílem je zmobilizovat až 400 miliard eur veřejných a soukromých investic pro udržitelnou infrastrukturu, výzkum, inovace a digitalizaci. Za velmi důležité považuji, že jsme prosadili podporu malých a středních podniků i fakt, aby 30 procent investic šlo na podporu cílů v oblasti klimatu.

InvestEU navazuje na úspěšný Junckerův plán, který za pět let zmobilizoval více než 500 miliard eur investic, pomohl více než miliónu firem a díky němuž bylo vytvořeno téměř 1,5 miliónu nových pracovních míst. Pokud bude InvestEU stejně úspěšný, přispěje zásadně k záchraně řady podniků v této nelehké době.

Martin Půta - 10. 3.:

Pokud chce pan prezident někoho odvolat za to, že ne chce umožnit očkování vakcínou Sputnik, ať si mě přidá na seznam a začne hledat většinu v krajském zastupitelstvu. V našem kraji se vakcínami bez registrace EMA očkovat nebude, a to bez ohledu na to, odkud jsou.

Josef Suchánek - 17. 2.:

První čísla pilotního testování maturantů v olomouckých školách jsou na světě. Test včera odevzdalo 399 maturantů. Pozitivní nebyl nikdo. Tato dobrá zpráva znamená, že pokud by tento výsledek padl v „ostrém provozu“ všichni tito studenti by dnes mohli přijít do výuky.

Petr Gazdík - 27. 2.:

Milí Sucholožané, navrhuju od 1.března vyhlásit samostatnost na České republice a vznik knížectví San Lozan s múdrým vládcem našim starostů Václavem I. Od tohoto data nám cizinci z ČR nelezte to katastra pod pokutu litru slivovice. Nech žije samostatná San Lozan!

Jan Farský 5. 3.:

Dobrá zpráva pro dnešní den!
Sněmovna jednohlasně schválila zrušení nevysvětlitelného - že tisíce dětí u nás vstupují do života v exekuci, nebo dokonce už uvěznění v dluhové pasti. A jsem rád, že nám s Markem Výborným prošel pozměňovák, který umožňuje obcím plošně dluhy dětí odpustit, aniž by se vystavili riziku obvinění ze zanedbání povinnosti řádného hospodáře.

Petra Pecková 9. 3.:

100 dní a nocí (přesně 114) v čele kraje je za námi. Těžko říct, kolik jich bylo bezesných, už jsem to přestala počítat. Po přechozí garnituře jsme přistoupili k velkému jarnímu úklidu. Tohle je špička ledovce, která se nám zatím podařila změnit, celá řada dalších nás ale ještě čeká:

- ✓ Všechna klíčová jednání jsou nově dostupná online nejen v tu chvíli, ale i zpětně. Třeba zasedání Zastupitelstva kraje. Vůbec nechápu, proč tohle dávno nefungovalo.
- ✓ Pracuji pro veřejnost a nestydím se za to, s kým jednám. Proto je můj diář veřejně dostupný každému, kdo o něj má zájem, jen ctím ochranu osobních údajů občanů.
- ✓ Zveřejňujeme seznam uzavřených memorand a převzatých záštit.
- ✓ Informace o platech, odměnách a smlouvách nesmí být tajné. Jednou provždy jsme to změnili.
- ✓ Všechny tiskovky streamujeme, nemáme žádné privilegované novináře.
- ✓ Pravidelně se setkávám se starosty, posíláme jim informační letáky, které mohou dál používat, pořádáme webináře pro veřejnost a s lidmi na sítích občas komunikuji k nelibosti mé rodiny i u nedělního oběda.
- ✓ Statistiky o očkování jsou veřejně dostupné.

Děláme vše, co je v našich silách. Přesto za všechny vaše připomínky budu ráda. Děkuje za podporu! ❤️

ÚNOR 2021

OPAKOVANĚ JSME TLAČILI NA ZAVEDENÍ PLOŠNÉHO TESTOVÁNÍ VE FIRMÁCH

Více jak tři měsíce jsme upozorňovali vládu na důležitost zavedení povinnosti testování ve firmách a výrobních závodech, čímž by se dosáhlo včasnému detekování nákazy a jejímu dalšímu rozšíření. Neméně zásadní je i zajištění dostupnosti a kvality samotných testů. Vláda také musí adekvátně nastavit výši příspěvku firmám za jednotlivý test. Ministr průmyslu a obchodu naše výtky vyslyšel a tuto povinnost postupně zavedl od 1. března. Testování zaměstnanců je i jedním z bodů plánu „Za pět dvanáct“, který jsme představili společně s Piráty.

„Pokud budeme testovat zaměstnance masivně, můžeme účinně bojovat s pandemií, a zároveň tím předejít úplnému zavření průmyslu. Firmy, které už testování spustily, hlásí včasné zachycení nákazy. Na to ale ona dobrovolnost nestačí. Ocitli jsme se v době, kdy čísla opět stoupají. Jak je tedy možné, že ministr Havlíček řeší testování až teď? Vládě opět chybí plán a je u všeho krok pozadu,“ poznamenal předseda hnutí Vít Rakušan.

NESOUHLASÍME, ABY SE K ŽÁDOSTEM O NÁHRADU ŠKODY PŘISTOUILO PLOŠNÝM ZAMÍTNUTÍM

Všechny žádosti o odškodnění, podané v důsledku platných krizových opatření v předchozích měsících, ministerstvo vnitra plošně zamítlo. Informoval o tom ministr vnitra Jan Hamáček v dopise všem předsedům parlamentních stran. Podle hnutí STAN lze zamítnout žádosti s neprokazatelným nárokem, nicméně nelze všechny žádosti o náhradu škody paušálně odmítnout. Z toho důvodu poslal předseda hnutí STAN Vít Rakušan dopis ministru vnitra, ve kterém ho vyzývá, aby postup úřadu přehodnotil, nechal provést řádné řízení u každé žádosti a úřad žádosti individuálně posoudil a rozhodl o nich podle stanovených pravidel.

„Absolutní odmítnutí všech žádostí o náhradu škody, které uplatnil Váš úřad, pokládám spolu smými kolegy za pausalizující a nepřijatelný přístup. Důvěra v právo je jednou ze základních hodnot a občan by vní neměl být zklamán. Každou žádost je nutné posoudit individuálně, vyhodnotit ji ve světle vznesených argumentů adůkazů. A to s ohledem na skutečnost, že řada subjektů se pochopitelně spoléhala, že jim jejich oprávněné nároky budou státem nahrazeny, a proto se například nehlásila o podporu v covid programech,“ napsal v dopise Vít Rakušan

CHCEME, ABY SE ŘEŠIL PROBLÉM EXEKUCÍ A INSOLVENCÍ

Předseda poslaneckého klubu STAN Jan Farský svolal spolu s dalšími 55 poslanci napříč politickým spektrem mimořádnou schůzi k řešení problému exekucí a insolvenční. Reforma exekučního řádu a insolvenční čeká na projednání už více než 450 dní a ze strany vládních politiků není patrná snaha projednání posunout, což se jen znovu ukázalo. V důsledku to může znamenat, že se klíčové novely insolvenčního zákona a exekučního řádu do konce volebního období nestihnou vůbec projednat.

„Naší společností se šíří exekuční pandemie a je nejvyšší čas ji zastavit. Musíme těmto lidem pomoci, dát jim šanci se z dluhové pasti dostat ven. Hnutí ANO ale znovu zablokovalo projednání návrhu zákona o exekucích a insolvenčních, který by mohl pomoci milionu lidí postižených životem v dluhové pasti. ANO se ukázalo ne jako hnutí nespokojených občanů, ale hnutí nenasytých miliardářů,“ dodal Jan Farský.

OBCE I KRAJE SI ZASLOUŽÍ KOMPENZACI ZA VÝRAZNÝ POKLES PŘÍJMŮ

Senátorka z klubu Starostové a nezávislí Hana Žáková, ve spolupráci s dalšími zástupci hnutí STAN, obhajovala na začátku února v Poslanecké sněmovně pozměňovací návrhy k vládnímu zákonu o kompenzačním bonusu v souvislosti s výskytem koronaviru v České republice. „Jarní kompenzační bonus měl velký dopad na kraje a obce. Během července a srpna byl pouze obcím (nikoli krajům) vyplacený jednorázový příspěvek. Na podzim už tomu tak ale nebylo. A to bylo z našeho pohledu třeba napravit, neboť by tak samosprávy byly současnou krizí zasaženy hned dvakrát. Jednak poklesem výběru sdílených daní, dále pak v důsledku vyplácení kompenzačního bonusu za tato mimořádná opatření. Pozměňovací návrh počítal s vyplácením kompenzací obcím, městům a krajům ve skutečné výši dle jejich podílu na výplatě bonusu, a to vždy po skončení každého bonusového období, které odpovídá danému jednotlivému období nouzového stavu,“ vysvětlila Hana Žáková.

Kromě tohoto návrhu byly v Senátu přijaty ještě další dva, které zvyšovaly částku bonusu a rozšiřovaly možnost čerpaní pro podnikatele, kteří nemají svou provozovnu (např. fotografové). Ve Sněmovně chybělo při závěrečném hlasování pouhých šest hlasů, schválena tak byla původní verze.

KRAJSKÝ SNĚM: PŘEDSEDOU PAVLÍČEK, LÍDRYNÍ DO SNĚMOVNY KRUTÁKOVÁ

Máme za sebou historický krajský sněm. Poprvé jsme se byli nuceni sejít online formou, ze svých domovů a za obrazovkami svých monitorů. Někteří si nechali sněm raději ujít, některým naopak nová forma umožnila se zúčastnit. Odbourali jsme tím zdravotní riziko, všem účastníkům ušetřili cestu a hlavně – zvládli to. Pozvání přijal předseda Rakušan i zástupci Pirátů.

Jak tedy krajský sněm 2021 dopadl?

Nejprve jsme si schválili program sněmu a jednací, volební a hlasovací řád sněmu, statut hnutí STAN pro jednání distanční formou a zapisovatele Jakuba Krainera a ověřovatele zápisu Michala Marka.

Zvláštní poděkování zaslouží volební a návrhová komise, tentokrát ve složení Irena Matonohová – STAN Brno-město, předsedkyně komise, Aleš Musil, STAN Vyškov, člen komise, a Petr Hlaváček – STAN Brno-město, člen komise. Byli jste skvělí.

Ve vystoupeních hostů dostal slovo pan předseda Vít Rakušan i paní místopředsedkyně Věra Kovářová. Oba od nás následně dostali nominace na předsedu a celostátního lídra STAN, respektive místopředsedkyni hnutí STAN. Za osobní účast děkujeme.

Přišli se také představit první tři kandidáti Pirátů na jižní Moravě. Radek Holomčák, Tomáš Vymazal a Michal Marciniszyn. Mohli jsme je tak lépe poznat a dostali jsme příležitost doptat se na věci, které nás zajímaly.

Krajský předseda Radomír Pavlíček poté zhodnotil ve zprávě o činnosti fungování STAN JMK v posledním roce. Vyzdvihl především nečekaný výsledek v krajských volbách. Ve zprávě o hospodaření Jihomoravského STANu přednesl tajemník Jakub Krainer pozitivní čísla, přebytečné hospodaření i druhý nejlepší republikový výsledek v počtu utracených peněz na počet získaných hlasů.

Do sněmovny s trojicí Krutáková, Hájek a Flek

Krajský sněm STAN JMK následně přistoupil k tomu nejdůležitějšímu bodu – schválení kandidátní listiny STAN do sněmovních voleb 2021 dle navrhovaného pořadí (na společné kandidátní listině s Českou pirátskou stranou se jedná o pozice 2, 7, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32 a 34). Kompletní patnáctku statečných vidíte zde:

1. Jana Krutáková
2. Martin Hájek
3. Josef Flek
4. Petra Quittová
5. Michael Ulbrich
6. Rudolf Staněk
7. Lukáš David
8. Ondřej Ďuriš
9. Ota Jelínek
10. Jakub Hlubinka
11. Pavel Málek
12. Filip Jimramovský
13. Eliška Nohavicová
14. Jan Kunát
15. Jan Merta

Všem zvoleným gratulujeme a přejeme co nejlepší volební výsledek!

Předsedou Pavlíček, místopředsedy Marek, Boháček a Ďuriš

Následovaly volby nového vedení na další dva roky. Již dříve přišly z oblastních sdružení nominace a do sněmu jsme se domluvili, že počet členů krajského výboru stanovíme na 9 a počet místopředsedů navýšíme na 3.

Krajský sněm STAN JMK následně schválil Radomíra Pavlíčka předsedou KV STAN JMK, Michala Marka 1. místopředsedou KV STAN JMK a Miroslava Boháčka a Ondřeje Ďuriše řadovými místopředsedy.

K nim dovolený krajský výbor byl zvolen z předsedů jednotlivých oblastních sdružení a za Brno jako největší organizaci byl zvolen navíc i Ota Jelínek. Kompletní složení nového krajského výboru najdete zde:

Radomír Vondra
Ota Jelínek
Jaroslav Zoubek
David Lacina
Eduard Levý
Josef Kachlík
Antonín Okénka
Josef Osička
Jakub Krainer

Stále platí, že na zasedání KV STAN JMK mohou i zvolení poslanci, senátoři a krajští místopředsedové. Celkový počet členů KV nám tedy momentálně nabobtnal na 20 lidí. První zasedání nového výboru se uskuteční ve čtvrtek 18. 3.

Zbývá dodat, že do budoucího celostátního předsednictva STAN jsme nominovali Janu Krutákovou a Mikuláše Beka a na členy Celostátního výboru STAN Radomíra Vondru, Davida Lacinu a Antonína Okénku.

Zdar naší společné práci v následujících dvou letech!

Jakub Krainer,
tajemník STAN JMK